

W I A D O M O S C I W A R S Z A W S K I E
 W E S R Z O D Ę D N I A 16. L I S T O P A D A R O K U 1768.

Z T U R E K

Z Carogrodu d. 15 Września.

O trwałości pokoju, nic tu do-
 tąd pewnego nie mamy. Wy-
 kładacze praw, przednieysy Mi-
 nistrowie, głównieysy woysk U-
 rzędnicy codzienne schadzki
 mają, i na nich swoje Cesarzowi
 zdania przekładają. Ostatni z
 nich, mocno wojny pragną,
 pierwsi utrzymują, iż *Porta* ni-
 gdy bardziey pokoju nie po-
 trzebała, iak wterazniey-
 szych okolicznościach. Wezyr

W., który tegoż z niemi był
 zdania, stracił godność, następcą
 jego, którego się tu w krótcę
 spodziewają, zdaje się być od-
 miennego rozumienia. Wszakże
 z doświadczenia i przykładów
 dawnych poznać doskonale mo-
 żna, iż na tym stopniu godności
 zostający zazdrości podlegają,
 a podług pomysłu lub niepo-
 myślnego przedsięwziętych za-
 myśłów powodzenia, sami łaski
 lub niełaski doznając, od wła-
 sneyże ambicyi swoiey ginąc

muszą. Cóżkolwiek bądź, odbieramy tego momentu listy z doniesieniem, iż wojsko nasze od Montenegritów zбите jest. Przym morowa zaraza od dni to znówu się wszczęła. Jeden z flag Posła Angielskiego już na nią umarł, lecz prędkim odłączeniem jego od innych, dokazano tego, iż pozostali słudzy tegoż Posła, wolni dotąd od teyże zarazy byli.

Z WŁOCH

Z Rzymu d. 4 Października.

Kardynał Jmé Piccolomini wyjechał dnia 26 przeszłego miesiąca do swojej Legacyi Romanii; Kardynał Jmé Pallavicini w krótcie obeymie legacyą Bonońską. Przed kilką dniami przybyło do *Tivoli* 20 żołnierzy Neapolitańskich zbroynych, za zbliżeniem się onych, milicya Kraiowa rzuciła się do broni, ale się wnet dowiedziano, iż zbiegami tylko byli, pozwolono im tedy, po przedaniu broni swojej winną udać się stronę.

Z Korsyki d. 1 Października.

Poczet wojska pod Kommandą Pana *de Grand-Maison* zostający mocno się pod *Oletta* opanał. Korsykanie zewsząd gromadzą się, dla rugowania z tamtąd Francuzów, ponieważży

oni przez takowe położenie iatwo dofrzodka Kraiu w targnąć mogli za nadeysciem posilków, których się z Francyi spodziewaia. Jakiżkolwiek przedsięwzięcia ich skutek będzie, nie bez ofobliwzych trudnoosci i krwi rozlania do niego przyść potrafią. Co się tycze drugiego pocztu, który po przegranej bitwie pod *Penta*, stanął między *Furiani* i *Biguglia*, żadnego znakomitego dotąd nie przedsięwziął dzieła.

Z HISPANII

Z Cadix d. 27 Września.

Xebeki la Gazetta, le Corbeau i *Tsvizenco* przybyły tu z Kartageny i Malagi mając pod Konwolem swoim kilka Katalońskich łodzi naładowanych amunicyą dla opatrzenia naszych zbrojowni. Okręt wojenny *S. Vincent-Ferriar* przywiózł tu z Alikantu batalion drugi Regimentu Murcyi, także 500 Cetnarów prochu, 500 bomb, i 5,000 kul armatnych. Na tym okręcie i trzech *Xebekach* ładnią teraz kule, bomby i armaty, które w Kartagenie na okręty wzięte, i do Kraiów Amerykańskich nad Oceanem zachodnim położonych, będą przesłane. Flotta Kupiecka żeglować mająca do

Vera-Cruz wynidzie pod żagle dnia 30 tego miesiąca. Kupcy nasi postanowili supplkę podać Dworowi, dla otrzymania przeciągu czasu dłuższego na wyflanie teyże Flotty.

Z N I E M I E C

Od Rhenu niź zego d. 7 Października. Listy z Wiednia namieniają, iż Dworowi tamiecznemu wielce się niepodoba Francuzów przeciw Korfycy wyprawa, što z przyczyn związek mających z Państwami do tegoż Dworu we Włoszech należącemi. Takieź i st z teyże pobudki nie ukontentowanie Dworów Londyńskiego i Turyńskiego. Dwór Wiedeński obawia się iaki go dla W. Xięstwa Toskańskiego z tąd na przyszłe czasy wyniknąć mogącego uszczerbku. Listy z Ameryki donoszą, iż podług powiści na południowym morzu żeglujących, brzegi Kraiów nad onym morzem położonych, dziwnie przez ostatnie ziemie trzęsienia są odmienione. Wszeregulności brzegi wyspy *Fernandez* od naybiegleyszych nawet Szyprów poznane być nie mogą, gdyż góry nad brzeźne zapadły, a porty iedne zatkane, drugie ciele odmienione zostły.

Z Wiednia d. 12 Października.

Spodziewają się tu Xiężniczki Modeńsk ey z Hrabią *de Firmian*. Xiężniczka rzeczona póty tu ma mieszkać, pòki Arcy Xiążę Ferdynand przyszły oney Miałzonek nie doydzie lat przyzwoitych do obięcia Regencyi Xięstwa Mediolńskiego. Listy Carogrodzkie donoszą, iż okręt ieden napelniony pielgrzymami z Mekki powracającemi, wzięty był od pewnego rozboynika morskiego na czerwonym morzu. Część wielka tych pielgrzymów wniewolą zaprzędana była.

Od Menu rzeki d. 15 Października. Są tu wiadomości, (potwierdzenia iednak potrzebujące) iż Xięstwo *Castro*, i Hrabstwo *Ronciglione* w Państwie Kościelnym zaiechane jest od woyska Neapolitańskiego. Pewnieysza jest pogłoska o ugodzie, w krótce zayść mającey między Stolicą świętą, i Burbońską familią.

Od Menu rzeki d. 24 Października. Jest tu odgłos, iż Ministrowie Francuicy postanowili pozwolić wszystkim Korfycanom podług upodobania zostać się na wyspie Korfycy; albo też wynieść się stamtąd z wszystkimi swoimi sprzętami do innych

Krajdów; tak jednak, aby się pierw-
szej przysięgą obowiązali nie
wracania się do Korfyki. Kor-
fykanie prędey podobno na
to, niż na poddanie się Koronie
Francuskiej zezwolą. Mar-
grabia *de Chauvelin* po wszystkich
Powiatach pod władzą Francu-
zów zostających przykazał Oby-
watelom broń swoją do Francu-
skich składów znosić. Handel
wyspy *Minorki* nie mały u-
szcherbek ponosi od tego czasu,
jak Francuzi possessyją Korfyki
obięli. Na pewnym *Hollender-
skim* okręcie między Korfyką i
Sardynią żeglującym, Francuzi
na 6,000 sztuk muszkietów za-
brali.

Z Lipska d. 18 Października.

Hrabia *Czernischew* Generał
Rosyjski przejeżdżał tedy w af-
fystencyi 6 Kawalerów. Hrabia
ten przedsięwziął drogę do An-
glii na sprawowanie poselstwa.

Z Leodium d. 18 Października.

Królewic Jmé Prutki *Henryk*
przybył tu dnia wczorajszego
o godzinie 10 w nocy, i stanął w
Austeryi, którą od *Flandryi*
nazywają. Ponieważ zupełne
incognito zachować się pragnął,
przeło na jego proźbę wstrzy-
mano się od wyrządzenia mu
przyzwoitych honorów. Dnia

dzisiejszego Królewic Jmé tu-
teyszą cytadelę i miejsce po-
tyczki pod *Rocoux* oglądał w
Kompanii Hrabi *de Haesbroek*
Wielkiego Kanclerza. Xiążę
Jmé Biskup nasz przyjechał tu
około godziny 11 z *Warfassee*
Hrabia *de Oultremont-Wagimont*
do Królewica Jmci udał się i za-
prosiwszy go na Obiad do Xią-
żęcia Jmci Biskupa z nim razem
przyjechał. Przyjeży był Kró-
lewic Jmé przy wysiadaniu z Ka-
rety od Xiążęcia Jmci. Spo-
dziewano się, iż dni kilka tu za-
bawi, ale zaraz po Obiedzie Xią-
żę Jmé dał za na *Mastricht* przed-
sięwziął drogę. Po ulicach wszy-
stkich niezmiernie ludu znaydo-
wało się mnóstwo, pragnące wi-
dzieć sławnego tego wojennemi
działaniami bohatera.

*Z Frankfurtu d. 20 Październi-
ka.* Landgraff Jmé *Hessen Darm-
stadski* *Ludwik ósmy* z tym się
życiem pożegnał dnia 17 tego
mieśca między ósmą i 9 godziną
wieczorną, urodził się był dnia 5
Kwietnia 1691 nastąpił na Pań-
stwo w R. 1739. Był Kawaler
Orderów Orła białego, *flonia*, i
S. Huberta, *Felt-Marzalkiem*
Cesarskim, *Szefem Regimentu ie-
dnego Dragonii* i *Półkownikiem*
cyrkulu *Ryńskiego* wyższego

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

WE SRZODE DZIA 16. LISTOPADA ROKU 1768.

Z Algieru d. 21 Września. Przybyła tu dnia 11 tego miesiąca Eskadra Hollenderska z pięciu tak okrętów iako fregat złożona, pod Kommandą Wice-Admirała *Roemer Vlacq*. Witano tę Eskadrę z fortecy daniem ognia z armat 21 raz, tyleż razy z Eskadry ognia dano witać fortecę. Dnia 12 tego miesiąca rzeczony Admirał mający z sobą Kapitanów i innych Oficyerów wysiadł na brzeg, przy ustawicznym dawaniu ognia z armat Fortecy i Eskadry, i prosto w asystencyi Konsula narodowego Hollenderskiego Pana *Ellinkhuyzen* udał się do Deja, od którego mile nader był przyjęty. Po zwykłych ceremoniach, Pan *Vlacq* upewnił Deja w mowie swoiey, że stany Generalne, i Xiążę Jmć *Stadhuder* iako W. Admirał Rzepltey starać się mieli, aby warunki pokoju między obiema Państwami odnowionego zupełnie zachowane był; że Kapitan *Binkes* wkrótce przywieść miał umówione podarunki, ale oraz że Rzeplta Hollenderska nadzieję ma, iż Dey i Regencya Algierska zechce z strony swoiey iak naysciśley zachować warunki pokoju. Dey na to odpowiedział; iż przestając na danym przyrzeczeniu od Jmci Pana Wice-Admirała, wszelkiego dołoży starania, aby pokoy podług umówionych warunków nienaruszony zostawał, i że się nowych podarunków nie będzie domagał. Pan *Vlacq* oddawał potym wizytę głównieyszym Ministróm Regencyi, od których z wszelką dystynkcyą i poważeniem, tak osoby jego iako i charakteru był przyjęty. Dnia dzisieyszego z rana Pan *Vlacq* pożegnał

Deja i przednieyszych Ministrów, jeśli wiatr pomyślny będzie, dziś jeszcze puści się na morze zamysłając udać się ku brzegom Włoskim.

Z Rzymu d. 1 Października. Kontynuacja Relacyi Misyjonarza z Macao o Królu Bracma. Hetmanowi nowego tego Alexandra, nie zchodziło na dowcipie do wynaydowania wojennych fortelów, i biegłości przywodzenia ich do skutku. Król *Bracma* ośm bitw wygrał, z których ostatnia najwyżawsza, z toczona była roku przeszłego w Październiku. Legło na tey bitwie samych Tatarów 20,000 z wódczem ich Zięciem Cesarzkim. Chińczycowię, którzy śmierci uszli, przystali do strony Króla *Bracma* i mile od niego byli przyięci. Trudno wierzyć, iak okropne za sobą skutki ta bitwa pociągnęła. Skoro się tylko dowiedziano o zwycięstwo przez nieprzyjaciela odniesionym, cała prawie prowincya *Tunnan* obywatelów pozbawiona została. Większa część mieszkańców onego Kraiu, nie obaczywszy jeszcze nieprzyjaciela, życia się pozbawiła. Kobiety tysiącami topiły się wrzekach i studniach, drugie zaś za męzczyzn idąc przykładem wódcziami się przebiły, w którym to rodzaju samoboystwa wielce biegli są i zręczni Chińczycowię. Może się komu rzecz ta zdawać mniej do prawdy podobna, ale ten nie wie iak wiele nad umysłami Chińczyków rozpacz może. Misyjonarz jeden Hiszpan przy granicach Prowincyi *Tunnan* mieszkający także pilze, iż wiele Kobiet w przyległych Prowincyach pozbawiło się życia, częścią z Córkami i Synami topią się wrzekach i studniach, częścią same się udusiwszy. Wiele zaś ludzi zginęło łatwo z zaludnienia Kraiu Chińskiego poznać można. Jedna tylko, a to nienaywiększa Prowincya *Canton* na siedm mill onów ludzi rachuje, na łodziach mieszkających. Z tey przyczyny Pisarz jeden dwa naznacza Państwa Cesarzowi Chińskiemu, jedno na lądzie, drugie na wodzie.

Z Porto-Ferrajo d. 3 Października. Podług ostatnich listów Korsykańskich, przybyło siedm Batallionów z *Toulon* Francuzom na wyspie Korfycy zostających, z tych cztery pod

Ajaccio 3 pod *S. Fiorenzo* na brzeg są wyładzone, zhayduie się między niemi wiele Korlykanów przedym w *Geneńskiey* *Ru-
zbie* zostaniących.

Z Liworny d. 7 Października. Trzy wojenne okręty *We-
neckie* pod *Kommandą* *Kawalera Emb* zostające, od nieciakiego
czalu w porcie naszym stojące puściły się na morze ku wicho-
dnim *Kraiom* mając żeglować. Eskadra *Hollenderska* z 5 okrę-
tów wojennych złożona pod *Kommandą* *Wice-Admirała* *Pana*
Roemer Vlacq z tą w krótcie także pod żagle wynidzie.

Od Włoskich granic d. 15 Października. Ze *Francuzom* nie
tak się na wyspie *Korfyce* powodzi iak się w *Werfalu* i *Paryżu*
spodziewano, pokazuje się iawnie z zażłych dotąd utarczek.
Przypisują to niektórym zażłym zatargom między *Margrabią*
de Chauvelin i *Hrabią de Marboeuf*, z których żwawe dosyć mię-
dzy niemi sprzeczki wyniknęły. *Francya* z tey okazji mno-
stwo ludzi traci, co się i z tą pokazuje, że teraz 12 tysięcy świe-
żego woyska posłać do *Korfyki* zamysłają.

Z Kopenhagen d. 8 Października. Pewną mamy wiadomość,
iż *Król Jmć* nasz dnia 13 tego miesiąca z *Londynu* wyiechawszy
dnia 21 tegoż miesiąca w *Paryżu* stanie. Tam do końca mie-
siąca *Listopada* zabawiwszy przy końcu roku tego, nazad do
Państw swoich powróci.

Z WARSZAWY DNIA 16 LISTOPADA.

J. K. Mć P. N. M. wraz z *Panam* tu przytomnemi dnia za-
onegdayszego znaydował się na *Nabożeństwie* u *Jhmć* *Xięży*
Jezuitów tutejszych *Prowincyi* *Mazowieckiey* doroczną *Uro-
czystość* *Świętego* *Stanisława* *Kostki* u siebie obchodzących,
gdzie *Jmć* *X.* *Młodziejowski* *Biskup* *Poznański* śpiewał *Mszą*
Świątą Pontificaliter, a *Jmć* *X.* *Lachowski* *Kaznodzieja* *J. K. Mci*
wyborne na pochwałę tego *Świętego* z powżeczną *Audytora*
approbacyą miał *Kazanie*. Tegoż samego dnia *Król Jmć* *P. N.*
M. był prywatnie witany od *Jhmciów*: *Xiążęcia* *Radziwiłła*
Referendarza *Koronnego*, *X.* *Brzostowskiego* *Pisarza* *W. Lit.*
i innymi świeżo tu przybyłymi.

*W Mariewillu na Generalnym Podstambcie, znaydują się Kalen-
darze: Berlińskie, Francuskie i Niemieckie na Rok przyszły 1769.*

*Xiążęca Wurtemberg Elzeńska Komora zaprasza edictaliter
Jana Gottfryda Ducre z Juliusburgu Xięstwa Elzeńskiego, a niższe-
go Śląska rodem, dłużey lat trzydziestu niezdywającego się według
ostatney w Roku 1742 z Petersburgu nadeszłej od Niego wiadomo-
ści u Najjasniejszey Imperatorowey w Salskim piechotnym Re-
gimencie za Felszera będącego, albo też tego pozostałych Dziedziców,
lub wszystkich tych, którzy do pomienionego Ducre Pretensye ex quo
cunque Capite mieć mogą na dzień 5tego Grudnia, Roku ninieysze-
go, drugiego Stycznia w przyszłym Roku, a peremptorie na trzy-
dziestego Stycznia Roku przyszłego 1769, oraz wiadomo czyniąc,
aby ciż u przerzeczoney Xięstwa Elzeńskiego Komory według zwyczaj
wyrażonych Terminów, mianowicie zaś in Termino peremptorio
Osobiście w Miesiącu Styczniu, Roku 1769. staneli, respective nale-
życie się legitymowali, i Swoie Pretensye justifikowali, in Casu bowiem
nieodezwania się, spodziewać się potrzeba, że Respect vè Absens pro
Mortuo per Sententiam będzie proklamowany, Dziedziczni Jego
i Kredytorowie cum suis iuribus prekludowani będą, a na ni-przy-
tomnego tu spadająca Substancya jednému Jego i w Juliusburgu ie-
szcze żyjącemu Bratu Jakubowi Ducre naybliższemu powinowatemu
wydana będzie. w Elże dnia 8 o Października Roku 1768.*

*XIĄŻĘCA Wyrtemberg Elzeńskiego Komora
Hænel,*

Behmisch Gebhardz.

*Jchmć PP. Asefforowie Kompanii Manufaktur Welnianych wi-
dząc nie punktualność Akcyonalistów w oddawaniu trzeciej i ostatney
raty, a z tąd zawodny uszczerbek Kassy generalney ustanowili na Sessyi
swoiey sub die 4 Currentis mianey aby przez Gazety wiadomic
Jchmć Akcyonalistów; że który z tychże Jchmć w Kompanii zostający
raty ostatney do zupełney akcyi należącey ad ultimum Decembris
Anni 1768 nie zapłaci, tym samym pierwszą i drugą ratą zadane, a to
na fundamencie Ustawy też Kompanią formułcey utraci.*